

PRESSMEDDELANDE nr 81/26

Luxemburg den 4 juni 2026

Generaladvokatens förslag till avgörande i mål C-553/24 | Assemblée nationale mot parlamentet och rådet

Generaladvokat T. Čápetá: Den franska nationalförsamlingens talan mot EU:s asyl och migrationslagstiftning med motiveringen att den strider mot subsidiaritetsprincipen ska ogillas

Fördraget om Europeiska unionen (FEU) och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) innehåller rättsligt bindande protokoll som klargör hur dessa fördrag fungerar. *Protokoll nr 2* om tillämpningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna¹ säkerställer att EU-institutionerna respekterar dessa principer i enlighet med artikel 5 i FEU. *Subsidiaritetsprincipen* kräver att EU endast agerar när medlemsstaterna inte kan uppnå målen i tillräcklig utsträckning på egen hand. *Artikel 8 i protokoll nr 2* ger Europeiska unionens domstol behörighet att pröva och eventuellt ogiltigförklara EU-lagstiftning som påstås strida mot subsidiaritetsprincipen. Talan i sådana mål kan väckas av en medlemsstat eller överlämnas av denna på dess nationella parlaments vägnar eller för en kammare i detta parlament. I det nu aktuella målet används artikel 8 i protokoll nr 2 första gången av ett nationellt parlament sedan bestämmelsen infördes genom Lissabonfördraget.

Med stöd av artikel 8 i protokoll nr 2 begär en minoritet av ledamöterna i den franska nationalförsamlingen,² en av kamrarna i det franska parlamentet, att EU-förordningen om asyl- och migrationshantering³ ska ogiltigförklaras i sin helhet, eller i andra hand att den del som rör solidaritet ska ogiltigförklaras.⁴

Denna förordning inför en obligatorisk solidaritetsmekanism för att stödja medlemsstater som står under migrationspress. Detta sker genom att ett omplaceringssystem för personer som ansöker om internationellt skydd inrättas. Nationalförsamlingen har angripit detta system och hävdar att det hotar medlemsstaternas suveränitet, nationella identitet och integritet, då medlemsstaterna är skyldiga att ta emot tredjelandsmedborgare som omfattas av sådana omplaceringsåtgärder på sitt territorium. Nationalförsamlingen, med stöd av Ungern, hävdar därför att denna förordning strider mot subsidiaritetsprincipen. Den framför fem grunder till stöd för sin ståndpunkt. Europaparlamentet och rådet, med stöd av Grekland, Spanien och kommissionen, anser att de flesta av dessa grunder inte kan tas upp till prövning. De gör gällande att grunder till stöd för en talan som väcks enligt artikel 8 i protokoll nr 2 endast kan avse subsidiaritetsprincipen, vilket inte är fallet med vissa av de grunder nationalförsamlingen stött sig på.

I dagens förslag till avgörande **konstaterar generaladvokat Čápetá att föreliggande mål är unikt** och gör inledningsvis en bedömning av om domstolen är behörig att pröva det. Generaladvokaten påpekar att även om en talan som väcks enligt artikel 8 i protokoll nr 2 och en typisk talan om ogiltigförklaring enligt artikel 263 i FEUF har samma syfte – ogiltigförklaring av en EU-rättsakt – kan den förstnämnda betraktas som en särskild typ (*sui generis*) av talan om ogiltigförklaring, för vilken tribunalen inte uttryckligen har tilldelats behörighet. Generaladvokaten anser således att **domstolen har behörighet att pröva en talan som väckts av ett nationellt parlament** med stöd av artikel 8 i protokoll nr 2.

För det andra, när det gäller **frågan huruvida talan kan upptas till prövning, uppmanar generaladvokaten domstolen att göra åtskillnad mellan subsidiaritetsprincipen och andra principer som rör behörighetsfördelningen mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater**, närmare bestämt principen om tilldelade befogenheter respektive proportionalitetsprincipen. Även om alla tre är federala principer som syftar till att finna den optimala beslutsnivån, anser generaladvokaten att grunder som åberopats av ett nationellt parlament inom ramen för artikel 8 i protokoll nr 2 kan tas

upp till prövning endast i den mån den avser subsidiaritetsprincipen medan grunder som avser de andra två principerna inte kan tas upp till prövning. Generaladvokaten anser följaktligen att endast grunder som avser att medlemsstaterna skulle ha kunnat hantera de problem som orsakats av den massiva tillströmningen av personer som söker internationellt skydd på ett effektivare sätt än Europeiska unionen kan tas upp till prövning. Däremot avser de övriga grunder som framförts av Nationalförsamlingen – såsom dem som rör att Europeiska unionen inte tilldelats befogenhet att anta förordningen, de påstått skadliga ekonomiska konsekvenserna av den tvingande obligatoriska solidaritetsmekanismen och nyttan av omplaceringssystemet – inte subsidiaritetsprincipen och kan därför inte tas upp till prövning.

För det tredje understryker generaladvokaten, **vid prövningen av denna grund som kan alltså tas upp till sakprövning, att harmonisering inte bör vara själva syftet med någon form av lagstiftning**, utan snarare ett möjligt verktyg för att uppnå ett lämpligt och identifierat mål. Mot denna bakgrund bör domstolen **kräva att institutionerna vederbörligen förklarar sin bedömning av varför åtgärder på EU-nivå är nödvändiga**, utöver en ren önskan om harmonisering. Motiveringen ska inte bestå i standardformuleringar utan grundas på särdragen i varje lagstiftningsåtgärd. En sådan för den specifika frågan "skräddarsydd" motivering skulle tvinga institutionerna att på ett meningsfullt sätt bedöma huruvida Europeiska unionen måste agera i en konkret situation. Den skulle dessutom göra det möjligt för domstolen att avgöra om en sådan EU-åtgärd förefaller rimligt nödvändig.

Generaladvokat Čapeta finner slutligen att de skäl som anförts för att agera på EU-nivå i detta fall förefaller rimliga och att Nationalförsamlingen inte har framfört några argument som kan ändra den bedömningen. Följaktligen **föreslår generaladvokaten att domstolen ska ogilla Nationalförsamlingens talan såvitt avser den enda grunden som gäller subsidiaritetsprincipen**. Talan ska således till viss del avvisas och till viss del ogillas.

PÅPEKANDE: Generaladvokatens förslag till avgörande är inte bindande för domstolen. Generaladvokaternas uppdrag består i att fullständigt oavhängigt föreslå domstolen en rättslig lösning i det mål som de har fått i uppdrag att handlägga. Domstolens domare ska nu inleda en enskild överläggning i förevarande mål. Domen kommer att meddelas vid ett senare datum.

PÅPEKANDE: Syftet med talan om ogiltigförklaring är att rättsakter som har antagits av unionens institutioner och som strider mot unionsrätten ska ogiltigförklaras. Medlemsstaterna, de europeiska institutionerna och de enskilda får, på vissa villkor, väcka talan om ogiltigförklaring vid domstolen eller tribunalen. Om talan är välgrundad ska rättsakten ogiltigförklaras. Den berörda institutionen måste fylla det rättsliga tomrum som kan uppkomma till följd av att rättsakten ogiltigförklaras.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Yttrandet i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Bilder från uppläsningen av förslaget finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106.

Håll dig uppdaterad!

¹ [Protokoll \(nr 2\)](#) om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

² Nationalförsamlingen är den andra kammaren i det franska parlamentet, vilken består av 577 ledamöter, medan den första kammaren är Sénat (Senaten), som har 328 senatorer.

³ Europaparlamentets och rådets förordning ([EU](#) 2024/1351 av den 14 maj 2024 om asyl- och migrationshantering. Förordningen ingår i den nya EU-pakten om migration och asyl, ett paket med unionsåtgärder som reformerar EU:s rättsliga ram för asyl och invandring.

⁴ Del IV i förordningen.